

2. Test zo slov. jazyka a literatúry 2021

Text č. 1 : *Valeria Černegová – Nové obzory (úryvok, upravené)*

Pre slovenský printový trh je v súčasnosti charakteristický čiastočný prechod na web a stále výraznejšia spolupráca s internetom. Dokonca v prípade menších vydavateľských domov sa prejavuje trend úplného odchodu týždenníkov a mesačníkov do internetového priestoru. Samozrejme, dôvodom je niekoľko: problémy s inzerciou, vysoké náklady a naopak nízka rentabilita. Internetová stránka má oproti nákladom na tlač magazínov navrch. Interaktivita, inovatívnosť a v neposlednom rade nízka nákladovosť sú výhodami, ktoré nové médiá poskytujú. Dianie na printovom trhu v roku 2007 ovplyvnil vstup prvého bezplatného denníka a rasi denníka Plus jeden deň. Bezplatný Denník 24 však po niekoľkých mesiacoch ukončil svoje vydávanie, a tak je namieste otázka, či je slovenský printový trh pripravený na rozvoj tohto nového segmentu z hľadiska výdavkov na reklamu v takomto type periodika. Minulý rok slovenské denníky stagnovali, magazíny zaznamenali dvojciferný vzrast. Dôvodom je väčšia orientácia čitateľov na internetové stránky printových médií ako na samotnú tlačennú podobu denníkov a magazínov.

1. Novým segmentom nazvala autorka ukážky:
A. printové/tlačené médiá C. bezplatný denník
B. denník Plus jeden deň D. internetové médiá
2. Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?
A. Malé vydavateľstvá úzko spolupracujú s veľkými vydavateľskými domami.
B. V menších vydavateľstvách je trend prechodu printových médií na online platformu.
C. Slovenské denníky v roku 2007 stagnovali dvakrát viac ako časopisy.
D. Vstup denníka Plus jeden deň v roku 2007 zmenil pomery v mediálnom svete.

3. Pod vysokými nákladmi sa v ukážke rozumie:

- A. veľké množstvo výtlačkov C. veľká návratnosť vkladov
- B. veľké množstvo výdavkov D. veľké množstvo čitateľov

4. Ktorý slohový postup prevažuje v ukážke?

- A. opisný B. informačný C. rozprávací D. výkladový

5. Ktoré z nasledujúcich podstatných mien má v genitive singuláru koncovku –u?

- A. časopis B. denník C. mesačník D. periodikum

6. Určte druh nasledujúcej vety z ukážky podľa zloženia:

Pre slovenský printový trh je v súčasnosti charakteristický čiastočný prechod na web a stále výraznejšia spolupráca s internetom.

7. Napište skloňovací vzor podstatného mena *medium*.

8. V ktorej možnosti nie je synonymum slova *rentabilný*:

- A. ziskový B. výhodný C. výsadný D. výnosný

9. Napište, akým slovným druhom je slovo *samozrejme* v uvedenej ukážke.

10. V ktorej možnosti sú iba združené pomenovania?

- A. printové médiá, interaktivita a inovatívnosť
- B. internetové stránky, bezplatný denník
- C. printový trh, nízka rentabilita
- D. internetové stránky, printové médiá

Text č. 2 : Edgar Allan Poe – Vražda na ulici Morgue (úryvok,

upravené)

A ja som čítal:

NÁLEZ – V Boulonskom lesku chytili zavčasn ráno dňa... (deň vraždy veľkého zlohnedeho orangutana druhu žijúceho na Borneu. Majiteľ (ktorý je, ako je známe, námornikom na malskej lodi) si môže zveria prevziar', ak dostatočne preukáže jeho totožnosť a zaplatí neveliké výdavky spojené s chytením a opaterou zvierat'a. Hlásate sa vo Faubourg St. Germain, ulica..., číslo..., III. posch.

– Ako môžete vedieť, – spýtal som sa, – že ten človek je námornikom, a ešte k tomu na malskej lodi?

– Vedieť to neviem, – odvetil Dupin. – Aspoň nie určite. Ale tu mám kusok stuhy a podla tvaru i toho, aká je masná, súdim, že služila na uväzovanie vlasov do dlhého vrkoča, ktorý majú námorníci tak radi. Navyše takýto uzol uviaže málkoto okrem námorníka; je charakteristický pre Malťanov. Sužku som našiel pod bleskozvodom. Ani jednej zo zavraždených patriť nemohla. A ak sa aj mylím, nestala sa nijaká chyba, keď som text formuloval tak, ako ste ho čítali. No ak mám pravdu, získam veľa, Francúz, ktorý je síce nevinný, ale o vražde vie, si, prirodzene, dobre rozmyslí, či odpovedať.

11. V ktorej možnosti je uvedený pravdepodobný dôkaz, že majiteľ orangutana v ukážke je námorník?

- A. Plaví sa na malskej lodi.
- B. Našla sa stuha na uväzovanie vlasov.
- C. Orangutan pochádzal z Bornea.
- D. Majiteľ je pôvodom Francúz.

12. Ktorý slohový útvar predstavuje zvýraznená časť ukážky pod názvom **NÁLEZ** ?

- A. inzerát
- B. reklama
- C. oznámenie
- D. pozvánka

13. V ktorej možnosti je správne uvedení druh zámena v slovnom spojení *nijaká chyba* ?

- A. neurčité
- B. vzťažné
- C. vymedzovacie
- D. ukazovacie

14. Akým slohotvorným postupom vzniklo slovo *bleskozvod* ?

15. Vypíšte z posledného odseku ukážky vokalizovanú predložku.

16. Akým slovným druhom je vyjadrený predmet v uvedenej vete: *Ani jednej zo zavraždených patriť nemohla.*

17. Z vlastného podstatného mena v poslednom súvetí ukážky vytvorte pravopisne správne prídavné meno.

18. K akému literárnemu žánru patrí uvedená ukážka?

19. Ktoré tvrdenie o ukážke platí:

- A. V ukážke prevažuje informačný a úvahový slohový postup.
- B. V ukážke prevažuje rozprávnie v 3. os. sg. a opis.
- C. V ukážke prevažuje detailný opis prostredia a faktov.
- D. V ukážke prevažuje rozprávanie v 1. os. sg. a priama reč postáv.

20. Podčiarknuté slovo v ukážke je:

- A, spojka
- B. časťica
- C. citoslovce
- D. príslovka

Text č. 3 : Ivan Krasko: Plachý akord

Za burnej, tmavej noci
ja blúdil sám a sám,
závidel ronenie slz
tým čiernym nebesám.

Snad' skutočnosť to bola,
a možno púhy sen:
zabudli ruky na mňa,
keď svitnul biely deň...

Bez cieľa šiel som vo svet
a hľadal úľavu:
papršiek do tmy srdca,
liek v hlavu boľavú.

Len pocit ostal temný,
kys' bôľu spomienok,
akordom plachým hučí
z hasnúcich spomienok.

Ach, niekde vedľa cesty,
u starých božích múk
našiel som zúfajúcich
pár chladných, mokrych rúk...

Zdroj:
KRASKO, I.: Nox et solitudo. Bratislava: Slovenský spisovateľ, 1997, 109 s.
ISBN 80-220-0796-X

21. Ktoré tvrdenie o ukážke platí?

- A. Je to lyricko – epická skladba, v ktorej básnik nachádza východisko zo zlej spoločenskej situácie v láske.
- B. Je to epický príbeh básnika, ktorý nachádza útechu v prírode.
- C. Je to ľubostná lyrika, v ktorej pocity smútku umocňuje prírodný motív.
- D. Stratený básnik opisuje svoju púť za pravou perspektívnou láskou.

22. Akým umeleckým prostriedkom je verš *Zabudli ruky na mňa* ?

- A. symbol
- B. paradox
- C. metafora
- D. personifikácia

23. V ktorej strofe dominujú kontrasty?

24. Synonymom slova *plachý* v uvedenej ukážke nie je :
- A. hanblivý
 - B. rozpačitý
 - C. divý
 - D. lemný

25. Napíšte rýmovú schému a druh rýmu, ktorý básnik využil v uvedenej ukážke.

26. Aký symbol básnik využil ako náznak dotyku?

27. Ktoré tvrdenie vyjadruje pocity nostalgie lyrického subjektu v uvedenej ukážke?

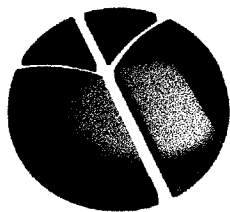
- A. Básnik si idealizuje to, čo pominulo, smúti za tým.
- B. Básnik neľutuje prchavosť platonickej lásky.
- C. Básnik verí, že príde nová - pravá láska.
- D. Básnik chce zabudnúť na lásku, ktorá ho zranila.

28. Vypíšte z ukážky citoslovce.

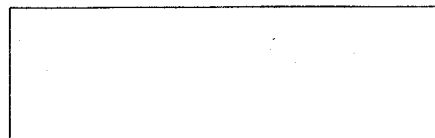
29. Vypíšte z básne jedno slovo, ktorým autor vyjadruje priestorovú neurčitosť.

30. V ktorej možnosti nie je frazeologizmus?

- A. Už je ruka v rukáve.
- B. Pracovité ruky.
- C. Mať deravé ruky.
- D. Umývať si ruky.

KLÚČ SPRÁVNÝCH ODPOVEDÍ
zo slovenského jazyka a literatúry
10. 5. 2021

	Odpoveď	Body
1.	C	1
2.	B	1
3.	B	1
4.	D	1
5.	A	1
6.	jednoduchá veta rozvitá	1
7.	mesto	1
8.	C	1
9.	časť	1
10.	D	1
11.	B	1
12.	A	1
13.	C	1
14.	skladanie	1
15.	zo	1
16.	číslovkou	1
17.	francúzsky/francúzsky/francúzsky	1
18.	detektívka	1
19.	D	1
20.	A	1
21.	C	1
22.	D	1
23.	v druhej / 2	1
24.	C	1
25.	ABCB prerývaný	1
26.	ruky	1
27.	A	1
28.	ach	1
29.	niekde	1
30.	B	1

Získaný počet bodov:

30